

Agnieszka Kruk

Warszawa, ul. Miodowa 22/24.
"Collegium Nobilium"

Informator Archeologiczny : badania 20, 233-234

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

TORON
Klasztor OO Franciszkanów
ul. Kopernika 11-13

patrz
póine średniowiecze

WARSZAWA - Cytadela Warszawska
Fort Kaponiera

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Oddział Konserwacji Architektury
Monumentalnej
Pracownia Badań Fortyfikacji
Nowożytnych
w Warszawie

Badania prowadzili mgr Maria Kamińska i mgr Zdzisław Skrok. Finansował Wojskowy Rejonowy Zarząd Kwaterunkowo-Budowlany w Warszawie. Drugi sezon badań. Fort Kaponiera.

Celem prac jest dostarczenie materiałów do wykonania projektu adaptacji Fortu Kaponiera na rzecz powstającego Muzeum Warszawskiego Okręgu Wojskowego. Prowadzono na dużą skalę /przy użyciu sprzętu zmechanizowanego i oddziałów saperów/ roboty ziemne na terenie otaczającym fort. Na obszarze około 4 ha odsłonięto spod warstwy gruzu o miąższości 150-170 cm, pierwotny poziom użytkowy dziedzińca Cytadeli pokryty kamiennym brukiem. Odsłonięto również rozbudowany system odwodnienia tego terenu, który od strony południowo-wschodniej przylega do urwiska skarpy wiślanej. Wstrafiono również na kanały powietrzne zagłębione na około 4-5 m pod powierzchnią bruku, świadczące o istnieniu ukrytych dróg ewakuacyjnych prowadzących na zewnątrz Cytadeli. Wyjaśnienie tego zagadnienia pozostawiono na okres późniejszy.

Dokonano przekopu przez koronę wału otaczającego Cytadelę i uchwycono poziom drogi działowej oraz dwie fazy sypania i użytkowania wału. Zebrano materiał do rekonstrukcji działobitni rozmieszczonych w koronie wału i stanowisk strzeleckich umieszczonych w murze Carnota. Wewnątrz fortu wyróżniono trzy poziomy użytkowe oraz poziom nivelacyjny o miąższości osiagającej w różnych miejscach budowli 0,5 - 2 m. Poziom ten związany był z tym, że fort wybudowany został na terasie zalewowej Wisły i dostawiony do urwiska skarpy wiślanej, które w tym miejscu wykorzystane zostało przez budowniczych twierdzy, jako naturalny element fortyfikacyjny.

Materiały przechowuje O/KAM PP PKZ.

Prace będą kontynuowane.

WARSZAWA
ul. Miodowa 22/24
"Collegium Nobilium"

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Agnieszka Kruk. Finansowała Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Teatr szkolny "Collegium Nobilium" z 1744 r.

Badania archeologiczne podjęte zostały w związku z powstającym projektem architektonicznym planowanej odbudowy szkolnego teatru uczalni pijarskiej, Collegium Nobilium, powstałego w 1744 r. wg planów Jakuba Fontany.

Celem prac było odsłonięcie fundamentów teatru, zadokumentowanie ich przebiegu, rodzaju posadowienia oraz rozpoznanie nawarstwie stratygraficznych. Założono łącznie 7 wykopów o ogólnej powierzchni 163,7 m².

Prace badawcze skoncentrowano w skrzydle wschodnim i północnym obiektu. Uchwycono przebieg linii wschodniej ściany teatru w postaci fundamentów murów. Fundamenty te były zbudowane z cegieł łączonych zaprawą wapienną, szerokości od 0,70 do 1 m i głębokości 1,6 m. Posadowiono je bezpośrednio na naturalnej warstwie iłu stanowiącego calec. Wykopy nr 6 i nr 7 nie

zostały przebadane do calca, odsłoniły jedynie północny odcinek murów teatru. W wykopie nr 4 zadokumentowano fundamenty murów budynku sąsiadującego z teatrem od strony wschodniej. Zbudowany był on z cegieł łączonych zaprawą wapienna, szerokości 1 m i głębokości od posadowienia do obecnego stanu zachowania wynoszącej 0,70 - 1,60 m. W wykopie nr 5 na głębokości około 0,60 m od obecnego poziomu odsłonięto bruk kamienny, wstępnie datowany na XIX wiek. Odsłonięte warstwy w poszczególnych wykopach miały charakter nasypowy i dostarczyły niewielkiej ilości mocno przemieszanego materiału zabytkowego.

Dokumentacja i materiał zabytkowy znajdują się w PP PKZ O/Warszawa - Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska.

WARSZAWA
Pałac Ostrogskich

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Oddział Konserwacji Architektury
Monumentalnej
Pracownia Badań Fortyfikacji
Nowożytnych
w Warszawie

Badania prowadzili mgr Maria Kamińska i mgr Stanisław Skrok. Finansowało Towarzystwo Chopinowskie w Warszawie.

Prace archeologiczne prowadzono w piwnicach pałacu Ostrogskich. Ich celem było dostarczenie materiałów do prac projektowych związanych z adaptacją piwnic na pomieszczenia koncertowe i wystawiennicze. Założono pięć wykopów, w tym dwa w piwnicach znajdujących się pod pałacem i trzy w piwnicach pod tarasem.

W piwnicach pod tarasem stwierdzono występowanie warstwy kulturowej o miąższości 55-70 cm zawierającej zabytki /fragmenty polewanych naczyń ceramicznych i szklanych, kości zwierząt hodowlanych i dzikich/ datowane na XVII-XIX w.

Wykopy w piwnicach pod tarasem założono przy fundamentach murów, w rejonach gdzie struktura budowli wykazywała największe zniszczenia. W wykopach tych wystąpiła warstwa kulturowa o miąższości 120-140 cm, którą datować należy na okres odbudowy pałacu po zniszczeniach ostatniej wojny /1948-1953 r./ choć w skład jej wypełnienia wchodziły również zabytki pochodzące z XVIII-XIX w., lecz znajdujące się na złożu wtórnym. Brak jest w tym rejonie starszych warstw kulturowych.

We wszystkich pięciu wykopach stwierdzono występowanie naturalnych warstw wodonośnych i namuliskowych świadczących, iż piwnice pałacu Ostrogskich były okresowo zalwane przez wodę. Związane jest to z sytuacją geologiczną i hydrologiczną tego rejonu, w którym, w którym znane z występowania licznych źródeł wody urwisko skarpy wiślanej, przecina wąwóz ul. Tanki stanowiący niegdyś koryto potoku odprowadzającego wody z obszaru średniojęskiego w kierunku Wisły.

Badania zostały zakończone. Materiały przechowuje O/KAM PP PKZ.

WŁOCŁAWEK - miasto
ul. Gdańska

patrz
późne średniowiecze

WOLBÓRZ
woj. piotrkowskie
Stanowisko 2

patrz
późne średniowiecze

ZAMOŚĆ
Stare Miasto

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Zamościu